

Nacionalni svet za kulturo
Republika Slovenija

37. seja Komisije Državnega sveta za kulturo, znanost in šport ter 46. seja Interesne skupine za negospodarske dejavnosti

Ljubljana, 20. 5. 2021

Mnenje Nacionalnega sveta za kulturo k 2. točki dnevnega reda – odpiranje kulture

Nacionalni svet za kulturo odpiranje gledališč, koncertnih in kinodvoran ter drugih kulturnih notranjih in zunanjih prizorišč, ki odslej lahko pod določenimi pogoji obratujejo s polovično kapaciteto, ocenjuje kot prvi korak v pravo smer.

V naslednjih korakih priporočamo dodaten razmislek o pogojih za prireditve na zunanjih prizoriščih, ki so manj delikatna od notranjih. Priporočamo tudi, da se pri nadaljnjih odlokih, kadar je potrebno, sočasno smiselno spreminjajo tudi priporočila NIJZ, na katera se odloki sklicujejo.

Podpiramo tudi prizadevanja po oblikovanju dolgoročneje strategije, ki bi natančneje definirala pogoje delovanja kulturnih prizorišč glede na epidemiološko stanje v državi vsaj do konca tega koledarskega leta. Ker je epidemiološko stanje nepredvidljivo, bi bilo potrebno izdelati več različic.

NSK je 17. aprila 2020 oblikoval pobudo, da bi se v ta namen sestavila posebna strateška multidisciplinarna strokovna skupina, v katero bi bili poleg predstavnikov zdravstvene stroke poleg strokovnjakov s področja zdravstvene stroke vključeni tudi organizatorji kulturnih prireditev oz. strokovnjaki za varnost pri delu, zaposleni v kulturnih institucijah, ki se spoznajo na podrobnosti, s katerimi se soočajo prireditelji kulture. Menimo, da bi vključenost kulturnikov prispevala k dvigu kakovosti pravil in regulacij, namenjenih kulturi, saj gre (poleg zdravstvenih) tudi za specifične, ki jih najbolj poznajo prav organizatorji kulturnih prireditev. Dolgoročnejša strategija bi močno olajšala načrtovanje kulturnih dogodkov - tako slovenskih kot mednarodnih.

Pri odločitvah o odpiranju ali zapiranju kulturnih prizorišč se nam zdi zelo pomembno, da se kulturo obravnava sorazmerno z ostalimi področji življenja v državi. Da se pri odločitvah upošteva, da kultura ni zabava ali prostočasna dejavnost, ki za posameznika ni nujna, ampak da gre za gospodarsko panogo, s katero so povezana številna delovna mesta, predvsem pa, da kultura pri posameznikih razrešuje pomembna bivanjska vprašanja in tudi stiske, ki so se v času epidemije močno okrepile. Tako kultura zagotovo ni neko neobvezno in nenujno opravilo, ampak ravno nasprotno: pomembno lahko zviša kakovost življenja vseh.

Poleg tega ima kultura še globlji pomen; v njej se udejanjajo identitete večinskega slovenskega prebivalstva, obeh manjšin in različnih etničnih skupnosti v državi. Predlagamo, da se pri odločanju vzamejo v obzir vsi ti parametri, ki naj v nadaljevanju prispevajo k smiselnim odločitvam, sorazmernim z ostalimi področji javnega življenja.

Uršula Cetinski,
predsednica NSK

Člani Nacionalnega sveta za kulturo so mnenje korespondenčno oblikovali 18. 5. 2021.